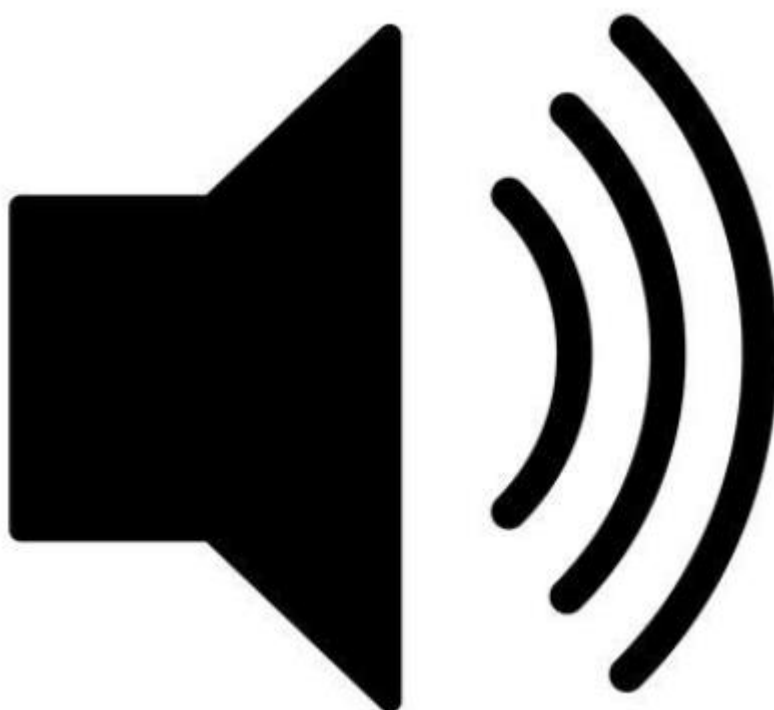

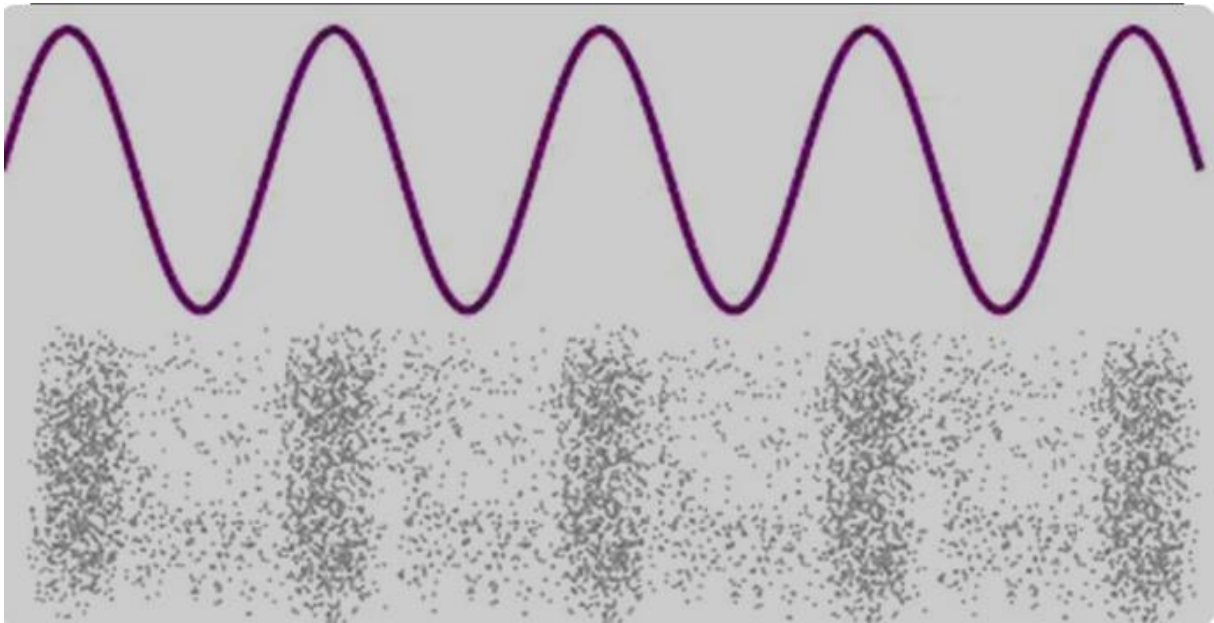
**Omgevingsdienst
West-Holland**

Afwegingskader geluid (weg, rail en industrie) tussen standaardwaarde en grenswaarde (Omgevingswet)

Inhoudsopgave

1. Inleiding
2. Beleidsregel
3. Aanvullende voorwaarden
4. Toelichting op de beleidsregel
5. Begrippen

1. Inleiding

Na invoering van de Omgevingswet (Ow) is het omgevingsplan het belangrijkste instrument geworden van de gemeente voor de regulering van de fysieke leefomgeving. Waar het instrument bestemmingsplan zich richtte op een goede ruimtelijke ordening, gaat het omgevingsplan over de evenwichtige toedeling van functies aan locaties. Daarnaast kan de gemeente in het omgevingsplan regels opnemen voor activiteiten die gevolgen hebben voor de fysieke leefomgeving.

De regels die worden vastgesteld in het omgevingsplan moeten passen binnen de doelen van de Omgevingswet. Deze doelen zijn: een veilige en gezonde fysieke leefomgeving en het benutten van de fysieke leefomgeving voor maatschappelijke behoeften.

Met de komst van de Omgevingswet op 1 januari 2024 is de regelgeving uit de Wet geluidhinder (verder genoemd Wgh) voor geluid van (spoor)wegen en industrielawaai inhoudelijk gewijzigd en vernieuwd en geïntegreerd in het instrumentarium van de Omgevingswet.

Daarmee is ook het beleid voor het op grond van de Wgh vaststellen van hogere waarden voor de geluidbelasting vanwege (rail)verkeer en industrieterreinen (de Richtlijnen¹) formeel niet meer van toepassing. In sommige situaties blijven de regels uit de Wgh (en daarmee de Richtlijnen) volgens overgangsrecht nog gelden, bijvoorbeeld voor provinciale wegen zonder GPP's en industrieterreinen zonder GPP's².

Deze beleidsregel vult de ruimte in die ontstaat door het formele vervallen van de Richtlijnen en vormt de basis waarop de Omgevingsdienst West-Holland (verder genoemd De dienst) adviseert aan haar opdrachtgevers. Daarmee wordt gepoogd eenzelfde "level playing field" te vormen in het hele werkgebied van de dienst, zijnde het noordelijk gedeelte van de provincie Zuid-Holland. Dit laat uiteraard onverlet de bevoegdheid van de gemeentebesturen om, in het kader van het vaststellen van een Omgevingsplan, haar eigen afwegingen te maken.

In tegenstelling tot de voormalige Wgh zijn in het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) geen landelijke geluidnormen gesteld voor het geluid van (rail)verkeer en industrieterreinen. In het Bkl zijn zogenaamde standaardwaarden en grenswaarden opgenomen. Verder zijn instructieregels gesteld over de wijze waarop deze waarden in het omgevingsplan opgenomen moeten worden. Het bevoegd gezag heeft hierbij een zekere afwegingsruimte waarbinnen een lokale afweging gemaakt kan worden over welk geluidniveau acceptabel geacht wordt en eventueel onder welke (aanvullende) voorwaarden.

Voor de periode dat de geluidwaarden en eventuele aanvullende voorwaarden nog niet in het (definitieve) omgevingsplan zijn opgenomen zijn in dit document interim beleidsregels, die de dienst zal gebruiken bij haar advisering, opgenomen. Deze interim beleidsregels zijn zoveel als mogelijk beleidsneutraal overgenomen uit de voorheen geldende Richtlijnen en een voortzetting van het voorheen geldende geluidbeleid zoals vastgelegd in de Richtlijnen. Waar nodig zijn de voorwaarden en criteria aangepast en/of geactualiseerd en verduidelijkt.

¹ Richtlijnen = Richtlijnen voor het vaststellen van hogere waarden Wet geluidhinder, vastgesteld op 4 maart 2013 door het Algemeen Bestuur van de Omgevingsdienst West-Holland.

² Met de komst van de Omgevingswet worden geluidproductieplafonds vastgesteld voor industrieterreinen waar grote lawaaimakers zijn toegestaan en voor provinciale wegen. Zo lang deze geluidproductieplafonds nog niet zijn vastgesteld, blijft de Wet geluidhinder van kracht binnen de geluidzone van het industrieterrein en binnen de geluidzone van een provinciale weg. Dit betekent dat bij het toelaten van nieuwe geluidgevoelige gebouwen binnen de geluidzone van een industrieterrein en een provinciale weg een hogere waarde moet worden vastgesteld.

Daarmee worden de tot en met 31 december 2023 geldende aanvullende voorwaarden, zoals vastgelegd in de Richtlijnen, voortgezet, zolang de gemeente nog geen nieuwe regels heeft vastgelegd in het omgevingsplan.

Wat zijn de belangrijkste wijzigingen die ontstaan zijn als gevolg van de Omgevingswet?

- De geluidnormstelling is in de vorm van standaardwaarden en grenswaarden opgenomen in het Bkl. Deze hebben echter geen directe werking voor initiatiefnemers.
- Het bevoegd gezag krijgt de mogelijkheid om, binnen de kaders van de instructieregels, geluidnormen in het omgevingsplan te stellen die zijn aangepast aan de lokale situatie.
- Het vaststellen van hogere waarden verdwijnt als aparte procedure, de voorwaarden die in dat kader gesteld konden worden, worden geïntegreerd in het omgevingsplan.
- Er is één definitie van een geluidgevoelig gebouw. Deze definitie van een geluidgevoelig gebouw is opgenomen in artikel 3.21 Bkl.

Artikel 3.21 Bkl (geluidgevoelige gebouwen):

1. Een geluidgevoelig gebouw is een gebouw of een gedeelte van een gebouw met een:
 - a. woonfunctie en nevengebruiksfuncties daarvan;
 - b. onderwijsfunctie en nevengebruiksfuncties daarvan;
 - c. gezondheidszorgfunctie met bedgebied en nevengebruiksfuncties daarvan; of
 - d. bijeenkomstfunctie voor kinderopvang met bedgebied en nevengebruiksfuncties daarvan.
2. Het eerste lid geldt niet voor een gedeelte van een gebouw als het omgevingsplan in dat gedeelte van het gebouw geen geluidgevoelige ruimten toelaat, tenzij het gebouw een woonschip of woonwagen is.
3. Onder een geluidgevoelig gebouw wordt ook verstaan een geluidgevoelig gebouw dat nog niet aanwezig is, maar op grond van het omgevingsplan of een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit mag worden gebouwd.

Naast het vervallen van de Wgh zijn ook de volgende ontwikkelingen niet limitatief van belang:

- De behoefte om kantoor- en bedrijfsgebouwen naar geluidgevoelige gebouwen te transformeren.
- De (soms tijdelijke) huisvesting van arbeidsmigranten en asielzoekers.
- In het kader van de energietransitie wordt voor de warmtevoorziening steeds meer gebruik gemaakt wordt van luchtwarmtepompen. Een luchtwarmtepomp produceert in het algemeen meer geluid dan een traditionele gasgestookte CV-ketel.
- Het invoeren van het begrip “gezamenlijk geluid” naast het bestaande begrip gecumuleerd geluid en het verbreden van het begrip gecumuleerd geluid.

Dergelijke ontwikkelingen komen dermate regelmatig voor dat het zinvol is om in het kader van het bereiken van een gezonde leefomgeving ook voor deze ontwikkelingen aanvullende beleidsregels op te nemen.

Doel van de beleidsregels geluid:

1. **Het gedachtengoed van Richtlijnen voor het verlenen van hogere waarden te continueren na inwerkingtreding van de Ow.**
2. **Verbeteren/actualiseren van de voorwaarden uit het huidige beleid.**
3. **Richting geven aan de ambities van de gemeente voor het realiseren van de gewenste akoestische leefomgevingskwaliteit in een gebied. Dit kan onder andere vorm worden gegeven door het opnemen van passende regels voor geluid in het omgevingsplan.**

4. Andere onderwerpen, als luchtvaartlawaai Schiphol, arbeidsmigranten, transformatie op te nemen in het nieuwe beleid.

Samengevat

Nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen moeten getoetst worden aan de in het Bkl opgenomen instructieregels voor geluid.

Voor nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen waarvan de procedure gestart is vóór 1 januari 2024 blijft de Wgh nog van toepassing.

Daarnaast zijn er volgens overgangsrecht nog 2 situaties waarbij de Wgh bij ruimtelijke ontwikkelingen die na 1 januari 2024 in ontwerp gepubliceerd worden nog van toepassing blijft. Het gaat hierbij om de volgende situaties:

- Voor provinciale wegen, zolang voor deze wegen nog geen geluidproductieplafonds zijn vastgesteld.
- Voor industrieterreinen die bestemd zijn voor milieubelastende activiteiten die in hoge mate geluid uitstralen naar de omgeving. Ook bij deze terreinen geldt dat, zolang nog geen geluidproductieplafonds zijn vastgesteld, nog getoetst moet worden aan de Wgh³.

Voor deze situaties blijft ook het beleid zoals vastgelegd in de bovenbedoelde Richtlijnen nog van toepassing.

Voor het aspect luchtvaartlawaai spelen op moment van schrijven vele discussies binnen de rijksoverheid en andere instanties voor de invulling van de rekenregels. Daarom zal ook voor dit aspect, dit vooralsnog buiten deze beleidsregels te gehouden worden. Wel moet bij het toevoegen van nieuwe geluidgevoelige gebouwen binnen de Lden 48 contour en Lib 4 en 5 contour getoetst worden of er sprake is van een evenredige toedeling van functies aan locaties.

Verantwoording

Deze beleidsregels geluid zijn samen met de GGD opgesteld. Dit doet recht aan het grotere belang dat de Omgevingswet aan het aspect gezondheid hecht en het feit dat geluid van invloed is op de gezondheid van mensen. Een van de doelstellingen van de Omgevingswet is immers 'het bereiken en in stand houden van een veilige en gezonde fysieke leefomgeving'.

2. Beleidsregel Geluid onder de Omgevingswet

In het werkgebied van de Omgevingsdienst West-Holland is het niet altijd mogelijk om te kunnen voldoen aan de standaardwaarde zoals bepaald in het Bkl. In deze situaties moet worden aangetoond dat toch al het mogelijke is gedaan om voor de toekomstige bewoners een goede leefomgevingskwaliteit te creëren. Dit kan door middel van het treffen van maatregelen bij de ontvanger en/of door compenserende maatregelen. Op het niveau van een bouwplan betekent dit in ieder geval de aanwezigheid van een geluidluwe (aangename) zijde met een buitenruimte. In het onderstaande zijn hiervoor voorwaarden opgenomen.

³ Vanwege de slechts lokale impact van Industrielawaai (qua oppervlakte) en de ruime bepalingen en periode met overgangsrecht (2032) is overwogen om met het onderdeel Industrielawaai nog niet in te vullen binnen deze beleidsregels. Zo kan voor het aspect Industrielawaai geleerd worden van de ontwikkelingen binnen het aspect wegverkeerslawaai en railverkeerslawaai. Vooralsnog blijft het hogere waardenbeleid zoals dat in de Richtlijnen is opgenomen gevolgd worden voor geluid dat veroorzaakt wordt door gezoneerde industrieterreinen.

De onderstaande regels zijn van toepassing voor nieuwe⁴ geluidgevoelige gebouwen binnen een geluidaanachtsgebied van een weg of een spoorweg.

2.1 Toepassingsbereik

Deze beleidsregels zijn van toepassing voor de volgende situaties:

- Het toevoegen/mogelijk maken van een nieuw geluidgevoelig gebouw.
- De transformatie van een bestaand niet-geluidgevoelig gebouw naar een geluidgevoelig gebouw.
- Huisvesting van aandachtsgroepen (waaronder tijdelijke huisvesting met logiesfunctie, arbeidsmigranten, vluchtelingen, mensen die gaan scheiden etc.).
- Ver(nieuw)bouw.

2.2 Toetsingskader

Bij de planvorming voor nieuwe geluidgevoelige gebouwen binnen een geluidaanachtsgebied van een weg of spoorweg, de transformatie van bestaande gebouwen naar een geluidgevoelig gebouw en de realisatie van de huisvesting voor aandachtsgroepen is het uitgangspunt dat voldaan wordt aan de standaardwaarde geldend voor die geluidbron.

Artikel 5.78u van het Bkl staat toe dat de standaardwaarde wordt overschreden, als:

- er geen geluidbeperkende maatregelen kunnen worden getroffen om aan de standaardwaarde te voldoen,
- als de overschrijding van de standaardwaarde door het treffen van geluidbeperkende maatregelen zoveel mogelijk wordt beperkt en het geluid op geluidgevoelige gebouwen niet hoger is dan de grenswaarde.

In deze beleidsregels hanteren we daarnaast de volgende voorkeursvolgorde:

1. Voldoen aan de standaardwaarde voor de gezonde en veilige leefomgeving voor een geluidgevoelig gebouw door (doelmatigheid afwegen):
 - a. Bij de locatiekeuze zoveel mogelijk rekening houden met de geluidbelasting vanwege de nabijheid van wegverkeer, railverkeer, vliegtuiglawaai en industrie.
 - b. Bij de inrichting van de planlocatie/rekening te houden met de situering van het geluidgevoelig gebouw (stedenbouwkundig ontwerp).
 - c. Het aantal geluidgehinderden zoveel mogelijk beperken.
 - d. Het treffen van bronmaatregelen.
 - e. Het treffen van overdrachtsmaatregelen.
 - f. Het treffen van ontvangermaatregelen, waaronder een akoestisch geoptimaliseerd bouwkundig ontwerp.
2. Wanneer het gemotiveerd niet mogelijk is om te voldoen aan de standaardwaarde, dan moet voldaan worden aan:
 - a. De in de artikelen 5.78ae, 5.78af en 5.78ag van het Bkl gestelde voorwaarden.
 - b. De (aanvullende) voorwaarden van deze beleidsregels.
 - c. Treffen van compenserende maatregelen.
 - d. Het beperkt houden van het aantal gehinderden.

⁴ Optoppen van een bestaand gevoelig gebouw is GEEN nieuw geluidgevoelig gebouw (Met name in Leiden van toepassing).

2.3 Aanvullende voorwaarden

Aanvullend op het bovenstaande gelden nog de volgende aanvullende voorwaarden voor alle bronsoorten.

1. Voor de gemeenten binnen het werkgebied van de Omgevingsdienst West Holland geldt een ambitieniveau van:
 - a. 58 dB voor een weg met een geluidproductieplafonds (rijksweg of provinciale weg)⁵.
 - b. 63 dB voor een weg zonder geluidproductieplafond (gemeentelijke wegen) binnen een rustige woonwijk en 68 dB bij een bedrijventerrein of gemengd gebied.
 - c. 63 dB vanwege een spoorweg.
2. Het gecumuleerd geluidniveau bij een nieuw geluidgevoelig gebouw mag niet hoger zijn dan de hoogste grenswaarde voor een van de maatgevende geluidbronsoort+ 5 dB.
3. Een geluidgevoelig gebouw beschikt over een geluidluwe gevel met een geluidbelasting lager dan of gelijk aan de standaardwaarde voor de maatgevende geluidbronsoort, (Zie definitie geluidluwe gevel). Tenzij er stedenbouwkundige bezwaren zijn, bijvoorbeeld bij eenzijdig gerichte woningen (appartementen zijn hier een voorbeeld van).

Onder een geluidluwe zijde wordt verstaan een zijde waar ten aanzien van alle geluidbronnen de standaardwaarde niet mag worden overschreden. Aan deze zijde is minimaal één te openen deel en een geluidgevoelige ruimte, bij voorkeur de hoofslaapkamer, aanwezig.
4. Bij voorkeur worden de slaapkamers aan de geluidluwe zijde gerealiseerd, in ieder geval de meeste slaapkamers bevinden zich aan de geluidluwe zijde.
5. Buitenruimten dienen bij voorkeur aan de geluidluwe zijde gesitueerd te worden en mogen niet zijn gelegen aan de gevel met de hoogste geluidbelasting. Deze eis geldt voor maximaal één buitenruimte per woning. Het is bij appartementencomplexen bij uitzondering mogelijk hiervan af te wijken. Dit door aan de hoogst geluidbelaste gevel een buitenruimte te situeren door aan de gevel aanvullende bouwkundige maatregelen te treffen, bijvoorbeeld door een (deels) afsluitbare buitenruimte (loggia of afsluitbaar balkon). De geluidbelasting op de thermische schil dient hierbij wel te voldoen aan de standaardwaarde.
6. Een niet-geluidgevoelige gevel (voorheen dove gevel) mag worden toegepast, onder de voorwaarde dat deze uitgevoerd wordt zoals gesteld in artikel 5.78y van het Bkl.
7. Bij eenzijdig gerichte geluidgevoelige gebouwen (bijv. een appartement in een appartementengebouw) moet iedere wooneenheid voorzien zijn van een geluidluwe buitenruimte, indien van toepassing.
8. Een appartementengebouw wordt zodanig gepositioneerd, dat
 - o Tenminste 50% van de verblijfsruimten van de woningen aan de geluidluwe zijde liggen;
 - o Tenminste één buitenruimte van de woning aan een gevel ligt waar het geluid niet meer is dan 5 dB boven de standaardwaarde van de meest maatgevende geluidbron.

⁵ Aan de rand van een nieuwe wijk kan de wettelijke grenswaarde van een geluidbron acceptabel zijn, als dit betekent dat het achterliggende gebied aanzienlijk stiller is. Aanzienlijk stiller betekent in deze context 10 dB stiller.

De beleidsregel is er op gericht om niet tot het wettelijke maximum te gaan. De maximale grenswaarden uit het Besluit kwaliteit leefomgeving geven niet die kwaliteit van de leefomgeving die de Omgevingsdienst West Holland voor ogen heeft. Bij hoge uitzondering kan hiervan worden afgeweken. Voor deze situaties zal een uitgebreide motivering noodzakelijk zijn, waaruit moet blijken waarom de omstandigheden deze afwijking van de beleidsregels rechtvaardigen.

Aanvullende voorwaarden voor transformatie

Voor transformatie van een bestaand gebouw naar een geluidgevoelig gebouw gelden dezelfde voorwaarden als hiervoor opgenomen.

Aanvullende voorwaarden huisvesting arbeidsmigranten en/of vluchtelingen

1. Slaapvertrekken van een huisvesting voor arbeidsmigranten bevinden zich zoveel mogelijk aan een geluidluwe gevel (met een geluidbelasting van ten hoogste de standaardwaarde voor de relevante geluidbronsoort + 5 dB).
2. Het geluidniveau in de slaapvertrekken vanwege het geluid van weg- en/of railverkeer bedraagt ten hoogste 33 dB (verkeerslawaaï).
3. Het geluidniveau in de slaapvertrekken afkomstig van activiteiten, niet gelegen op een industrieterrein met geluidproductieplafonds, bedraagt ten hoogste 40 dB(A) etmaalwaarde.
4. Een huisvesting van arbeidsmigranten is niet toegestaan op een industrieterrein met geluidproductieplafonds.

Aanvullende voorwaarden indien sprake is van een installatie voor warmte- of koudeopwekking

1. Een installatie voor warmte- of koudeopwekking mag niet geplaatst zijn aan een geluidluwe gevel.
2. In afwijking van voorwaarde 1 kan een installatie voor warmte- of koudeopwekking aan een geluidluwe gevel geplaatst worden, indien aangetoond wordt dat de installatie voor warmte- of koudeopwekking ten minste 10 dB minder geluid produceert dan de in de artikelen 4.107 en 4.108 Bbl opgenomen geluidniveaus.
3. Bij de plaatsing van een installatie voor warmte- of koudeopwekking dient rekening gehouden te worden met het gezamenlijke geluidniveau van vergelijkbare installaties.
4. Het gecumuleerd geluidniveau vanwege de installaties voor warmte- of koudeopwekking mag niet meer bedragen dan 40 dB(A) etmaalwaarde ter plaatse van de gevel, danwel uitwendige scheidingsconstructie van een geluidgevoelig gebouw.

3. Toelichting beleidsregels

3.1 Niet akoestische voorwaarden

De akoestische situatie moet bekend zijn, voor er wordt gestart met de stedenbouwkundige ontwikkeling. Bij de opzet van een nieuwe wijk of een solitaire woning (en alles daartussenin) moet rekening gehouden worden met de akoestische situatie. Er moet een zo'n optimaal akoestische situatie worden ontworpen. Gedacht moet worden aan de oriëntatie van de woningen ten opzichte van de lawaaimakende bron(nen), voldoende groene buitenruimte (absorberend, maar ook goed voor andere disciplines), binnen loopafstand van elke gevoelige bestemming moet een rustige aangename plek te vinden zijn. Dit vraagt wel om een integrale benadering van een plan en de naaste omgeving. Met de Ow wordt een dergelijke integrale benadering gestimuleerd.

3.2 Compenserende maatregelen (akoestische compensatie)

Als sprake is van hoge geluidbelastingen en/of geluidluwe gevels en/of buitenruimtes ontbreken, dan is het wenselijk om compenserende maatregelen te treffen. Akoestische compensatie kan bijvoorbeeld worden gezocht in het stellen van strengere eisen aan het contactgeluid tussen woningen, het creëren van gemeenschappelijke geluidluwe buitenruimtes en extra maatregelen die de akoestische kwaliteit van de openbare ruimte ten goede komen. Door de maatregelen

nadrukkelijk af te stemmen op de wensen van de doelgroepen kan het ook op hoogbelaste locaties fijn wonen en verblijven zijn.

3.3 Aanvullende voorwaarden bij transformatie van bestaande kantoren en bedrijfsgebouwen naar een geluidgevoelig gebouw

De transformatie van een kantoorgebouw of een bedrijfsgebouw naar een geluidgevoelige bestemming golden onder de oude wetgeving minder zware eisen dan transformatie naar een geluidgevoelig gebouw.

In het Bouwbesluit 2012 gold voor een dergelijke transformatie het zogenaamde 'van rechts verkregen niveau' voor het geluidniveau vanwege een weg of een spoorweg.

Onder de Ow zijn in het Bbl ook voor te transformeren gebouwen eisen gesteld aan de geluidwering van de gevel. Deze komen in grote lijnen overeen met de eisen die gesteld worden aan nieuwbouw. Daarmee wordt ook voor te transformeren gebouwen een betere leefkwaliteit bereikt dan nu het geval is.

3.4 Aanvullende voorwaarden bij huisvesting van arbeidsmigranten en vluchtelingen

Huisvesting van arbeidsmigranten is wettelijk gezien geen geluidgevoelig gebouw. Uit jurisprudentie in de afgelopen jaren is echter gebleken dat een huisvesting voor arbeidsmigranten toch als geluidgevoelig gebouw beschouwd moet worden, afhankelijk van indeling, gebruik en verblijfsduur. Binnen het werkgebied van de Omgevingsdienst West-Holland zijn de afgelopen periode meerdere aanvragen voor de huisvesting van arbeidsmigranten ingediend. Daardoor is een behoefte ontstaan om een eenduidig toetsingskader te ontwikkelen voor de beoordeling van dergelijke aanvragen in relatie tot de leefkwaliteit en de gezondheid.

Arbeidsmigranten verblijven in veel gevallen gedurende een langere aaneengesloten periode in de huisvesting, en daarmee is sprake van duurzame bewoning (uitspraak Rvs nr 201805131/1/A1). Daarmee is niet zonder meer sprake van een vorm van een logiesverblijf. Wanneer er sprake is van duurzame bewoning, is het gewenst de huisvesting van arbeidsmigranten/vluchtelingen niet te beschouwen als een niet-geluidgevoelige logiesverblijf. Om deze reden zijn in deze beleidsregels ook aanvullende voorwaarden gesteld voor de huisvesting van arbeidsmigranten.

3.5 Aanvullende voorwaarden bij plaatsing installaties voor warmte- of koudeopwekking

Installaties voor warmte- of koude opwekking kunnen aanleiding geven tot hinder voor de omgeving. Dit is des te meer aan de orde als binnen korte afstand van elkaar meerdere van dergelijke installaties aanwezig zijn. In de artikelen 4.107⁶ en 4.108⁷ Bbl zijn geluideisen opgenomen voor dergelijke installaties. Deze eisen gelden voor individuele installaties. Bij een rij aaneengesloten woningen kan een installatie geplaatst worden voor elke woning. Dit houdt in dat het totale geluid van alle installaties tezamen, als hinderlijk kan worden ervaren, maar de individuele installaties wel voldoen aan de afgesproken norm.

Een ander voorbeeld is dat een installatie geplaatst wordt in de achtertuin van een woning. Vanuit de straatkant zijn de installaties niet zichtbaar. Esthetisch is dit mooier dan met installaties. Echter, de achtertuin is vaak de geluidluwe kant van een woning, met name daar waar op de voorgevel de standaardwaarde van een geluidbron wordt overschreden. Het is daarom, kijkend naar de

⁶ Een installatie voor warmte- of koudeopwekking, die is opgesteld buiten de uitwendige scheidingsconstructie van een bouwwerk, veroorzaakt op de perceelgrens met een bouwwerkperceel voor een andere woonfunctie een geluidsniveau van ten hoogste 40 dB, berekend volgens de bij ministeriële regeling gestelde regels.

⁷ Een installatie voor warmte- of koudeopwekking, die is opgesteld buiten de uitwendige scheidingsconstructie van een bouwwerk, veroorzaakt ter plaatse van een te openen raam of deur van een niet-gemeenschappelijk verblijfsgebied van een aangrenzende op hetzelfde bouwwerkperceel gelegen woonfunctie een geluidsniveau van ten hoogste 40 dB, berekend volgens de bij ministeriële regeling gestelde regels.

specifieke situatie, noodzakelijk om vanuit het oogpunt van het bereiken van een gezonde leefomgeving aanvullende voorwaarden op te nemen voor installaties voor warmte- of koudeopwekking.

3.6 Aanvullende voorwaarden Schiphol

Het werkingsgebied voor cumulatie luchtvaartgeluid wordt ongeveer 70% groter. Het gebied waarin het wettelijk verplicht is om luchtvaartgeluid mee te nemen in de cumulatie van geluid wordt verruimd naar de 48 Lden contour van Schiphol. Nu geldt deze verplichting alleen voor ontwikkelingen binnen het beperkingengebied LIB (LIB 5).

De nieuwe rekensystematiek heeft een forse verzwaring van de hinderlijkheidsfactor van luchtvaartgeluid (geregeld in de Aanvullingsregeling Ow). De bijdrage van luchtvaart in het gecumuleerde geluidniveau is daardoor fors hoger en loopt op tot 10 -12 dB. De uitbreiding van het werkingsgebied in combinatie met de aanscherping van de rekenregels doet volgens het Rijk recht aan de daadwerkelijk beleefde hinder in de omgeving van Schiphol. Momenteel is er veel discussie omtrent dit onderwerp en is nog niet duidelijk wanneer de nieuwe rekenregel ingaat. Dit hoofdstuk zal nader ingevuld worden als er meer bekend is.

Voorwaarden

PM

4. Begrippen en definities

In dit hoofdstuk worden een aantal in het Bkl gebruikte termen nader uitgelegd. Daar waar het bevoegde gezag nadere invulling kan geven aan de gebruikte termen, is dat ook gedaan.

4.1 Geluidluwe buitenruimte (bron: notitie dmc OZH)

Balkons die zijn gelegen aan een geluidbelaste zijde dienen te worden voorzien van een vloerafscheiding van ten minste 1,5 meter hoog. Deze dient geheel gesloten te worden uitgevoerd, de toe te passen materialen moeten een massa hebben van ten minste 10 kg/m² en naad- en kiervrij aan te sluiten op de aangrenzende constructie. Indien boven het balkon een ander balkon, overstek (met een diepte van meer dan 0,5 meter of galerij is gesitueerd), dan dient de onderzijde te zijn voorzien van akoestisch absorberend materiaal. De absorptiecoëfficiënt dient - wiskundig gemiddeld over de octaafbanden 125 tot en met 2000 Herz – ten minste 0,8 te bedragen. Afwijking van deze maatregelen kan, indien dit voldoende wordt beargumenteerd en goedgekeurd door de gemeente.

Woningen kleiner dan 50 m² hoeven van het Bbl geen individuele buitenruimte te hebben, maar moeten wel beschikken over een gemeenschappelijke buitenruimte. Deze gemeenschappelijke buitenruimte kent een geluidbelasting van maximaal 5 dB boven de standaardwaarden.

Samenvattend zijn er dus 3 mogelijkheden:

- Eigen geluidluwe buitenruimte en een balkon aan geluidbelaste kant. Geen maatregelen aan balkon noodzakelijk.
- Gemeenschappelijke geluidluwe buitenruimte en balkon aan geluidbelaste kant. Wel maatregelen aan balkon noodzakelijk.
- Geen eigen of gemeenschappelijke geluidluwe buitenruimte en balkon aan geluidbelaste kant. Voldoet niet aan het beleid.

4.2 Geluidluwe gevels

Aandachtspunt voor nieuw deel omgevingsplan – geluidluwe gevel

Het begrip 'geluidluwe gevel' komt in het Bkl terug (art. 5.78ab). **Een geluidluwe gevel is een gevel die ten opzichte van andere gevels van een geluidgevoelig gebouw relatief weinig wordt belast door geluid.** Bij een afwijking van de grenswaarde van het Bkl moet het belang van het beschermen van de gezondheid door een geluidluwe gevel worden betrokken (art. 5.78ab Bkl). Het Bkl geeft **geen** geluidwaarde voor het maximale geluid op een geluidluwe gevel. Ook is niet vastgelegd wat het minimale verschil moet zijn tussen de hoogst en laagst belaste gevel. Dat geeft gemeenten ruimte voor bestuurlijke afweging en om hun eventueel al geldende geluidbeleid te kunnen voortzetten. De Ow spreekt van 'het belang van het beschermen van de gezondheid door een geluidluwe gevel' bij het toelaten van geluidgevoelige gebouwen. Boven de standaardwaarde moet het bestuursorgaan dit belang 'betrekken bij' de afweging (art. 5.78ab en 5.78u Bkl). Boven de grenswaarde moet het bevoegd gezag 'rekening houden met' dit belang (art. 5.78ab en 5.78v t/m 5.78aa Bkl). De term 'rekening houden met' houdt in dat het belang hiervan expliciet moet worden afgewogen tegen andere belangen.

Veel gemeenten hebben in hun bestaande hogere waarde beleid in bepaalde situaties al de verplichting tot het realiseren van een geluidluwe gevel en/of geluidluwe buitenruimte opgenomen. Deze verplichting uit het bestaande beleid, inclusief de voorwaarden waaronder deze moet worden toegepast, kan worden overgenomen in het omgevingsplan.

Ook kan in het omgevingsplan nader worden gedefinieerd wat de geluidbelasting mag zijn op een geluidluwe gevel. Gaat het om het geluid vanwege één bronsoort of gaat het om de gecumuleerde geluidbelasting?

Voorwaarden met betrekking tot de geluidluwe gevel:

- Elke nieuwe woning moet een geluidluwe zijde hebben;
- Een gevel is luw als deze voor alle bronsoorten voldoet aan de standaardwaarde
- Bij voorkeur liggen de slaapkamers aan de geluidluwe zijde.
- Buitenruimtes liggen bij voorkeur aan de luwe zijde, als dit niet mogelijk is dan moet de buitenruimte volledig of als dat voldoende is, gedeeltelijk afsluitbaar zijn.

Een gevel is geluidluw, als aan de standaardwaarde voor de verschillende geluidbronsoorten wordt voldaan.

Er zijn voorbeelden te noemen waar bovenstaande niet altijd mogelijk is. Hiervoor is maatwerk noodzakelijk.

4.3 Niet-geluidgevoelige gevels

Een niet-geluidgevoelige gevel is een gevel die geen of slechts bij uitzondering te openen delen bevat en voldoet aan de nieuwbouweisen qua geluidwering (en wordt niet als gevel beschouwd). Deze gevel kent een 3 dB hogere eis voor geluidwering.

De openingen in een niet-geluidgevoelige gevel (artikel 5.78aa, lid 2 Bkl) worden door een bouwkundige constructie afgeschermd. De afscherming moet ervoor zorgen dat de geluidbelasting op de opening niet hoger is dan de grenswaarde (voorheen maximale ontheffingswaarde of maximale toelaatbare waarde)

- De gevel bestaat uit een uitwendige scheidingsconstructie die geen te openen delen bevat anders dan een gemeenschappelijke doorgang (artikel 4.103c, lid 1, jo. artikel 4.103b, lid 2, onder a, Bbl). Het gaat hierbij doorgaans om deuren die door gebruikers van meerdere appartementen worden benut. Een voor- of achterdeur van een woning is geen gemeenschappelijke doorgang als bedoeld in dit artikel.

- Bouwkundige maatregelen borgen dat het geluid op de te openen delen in de uitwendige scheidingsconstructie die direct grenzen aan een verblijfsgebied niet hoger is dan de grenswaarde.
- In het omgevingsplan wordt vastgelegd dat de gevel, waarvoor bouwkundige maatregelen zijn geborgd, een niet-geluidgevoelige gevel met bouwkundige maatregelen is.

4.4 Gecumuleerd geluid en gezamenlijk geluid.

- *Gecumuleerd geluid* wordt gebruikt in geval van overschrijding van een standaardwaarde voor de afweging van de aanvaardbaarheid.
- *Gezamenlijk geluid* wordt gebruikt bij de beoordeling van het binnenniveau, danwel het bepalen van de eisen aan de geluidswering.

Gecumuleerd geluid

Onder de Ow moet bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen met gevolgen voor geluidgevoelige gebouwen de aanvaardbaarheid van het gecumuleerde geluid beoordeeld worden, indien het geluid de standaardwaarde overschrijdt.

De gecumuleerde geluidbelasting is het totaal aan geluid afkomstig van wegen, spoorwegen, industrieterreinen, windturbines, schietbanen en luchtvaart. Het geluid van deze bronnen wordt eerst met (nieuwe) omrekeningsformules omgezet naar een waarde die overeenkomt met een gelijke hinder voor wegverkeer. Vervolgens wordt het geluid van alle bronnen bij elkaar opgeteld. Dit is inclusief het geluid door wegen met een snelheidsregime van 30 km/uur. Bij het vaststellen van gpp's, het toelaten van nieuwe geluidgevoelige gebouwen en het aanleggen en wijzigen van een weg zonder gpp's moet de aanvaardbaarheid van gecumuleerd geluid worden betrokken.

Deze beoordeling is niet genormeerd. Of het bevoegd gezag een hoog gecumuleerd geluidniveau aanvaardbaar oordeelt, is mede afhankelijk van de omstandigheden van het concrete geval. Bij de afweging of sprake is van een aanvaardbare situatie spelen naast geluid ook andere omstandigheden en belangen een rol. De te maken afweging speelt zich af op het complexe snijvlak van belangen van hinder en gezondheid, woningbouw, economie en mobiliteit.

Als leidraad kan gehanteerd worden dat een gecumuleerde geluidbelasting van ten hoogste 68 dB (de hoogste grenswaarde voor geluid van wegen) aanvaardbaar geacht kan worden, onder de voorwaarde dat gemotiveerd wordt dat geluidreducerende maatregelen redelijkerwijs niet mogelijk zijn om de gecumuleerde geluidbelasting verder te verlagen. En dat voldaan wordt aan de bovenstaande voorwaarden met betrekking tot o.a. een geluidluwe buitenruimte en het toepassen van akoestische compensatie.

Gezamenlijk geluid

Het gezamenlijk geluid is bepalend voor de minimale karakteristieke geluidswering van een gevel en/of een dak (uitwendige scheidingsconstructie). Dit betekent dat de berekende geluidbelastingen opgeteld moeten worden, zonder correctie voor de verschillen in hinderlijkheid (gecumuleerd geluid).

Bij het toelaten van een geluidgevoelig gebouw legt het bevoegde gezag de waarde van het gezamenlijk geluid op de gevel in het omgevingsplan of in de omgevingsvergunning voor de buitenplanse omgevingsplanactiviteit vast (artikel 5.78ad Bkl).

Op moment van schrijven is nog niet duidelijk hoe dit moet, omdat er zoveel informatie ontbreekt. Wordt aangevuld zodra meer informatie bekend is.

Momenteel wordt per bouwplan het gezamenlijke geluid bepaald voor de bepaling van de benodigde geluidswering.

5. Procedure

